

Pěstitel/pěstitelka zemědělských plodin – traktorista/traktoristka (kód: 41-043-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání: Pěstitel základních plodin
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Vedení prvotní evidence v zemědělském podniku	3
Zemědělská doprava, údržba a drobné opravy zemědělské mechanizace	3
Zpracování půdy	3
Hnojení a ochrana rostlin	3
Setí a sázení zemědělských plodin	3
Ošetřování rostlin během vegetace	3
Sklizeň, konzervace a posklizňová úprava zemědělských plodin	3
Využívání navigačních systémů při pěstování zemědělských plodin	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 18.10.2024

Kritéria a způsoby hodnocení

Vedení prvotní evidence v zemědělském podniku

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyhotovit zadaný doklad evidence příjmu a výdeje komodit	Praktické předvedení
b) Popsat vedení evidence chemických látek (včetně hnojiv)	Ústní ověření
c) Popsat vedení evidence spotřeby pohonných hmot	Ústní ověření
d) Popsat vedení evidence osiva	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zemědělská doprava, údržba a drobné opravy zemědělské mechanizace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Řídit traktor v zemědělské dopravě v rozsahu řidičského oprávnění skupiny T	Praktické předvedení
b) Provést technickou údržbu traktoru, seřízení a jednoduchou opravu	Praktické předvedení
c) Ovládat samojízdné zemědělské stroje, provést jejich údržbu, seřízení a jednoduchou opravu	Praktické předvedení
d) Provést údržbu, seřízení a drobné opravy zadaného zemědělského mechanizačního prostředku	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zpracování půdy

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat zpracování půdy, vyjmenovat druhy nářadí a mechanizačních prostředků používaných k tomuto účelu a vysvětlit jejich funkci	Ústní ověření
b) Připojit vhodný mechanizační prostředek pro zpracování půdy k traktoru, provést jeho seřízení pro dané podmínky, předvést ho v činnosti a provést jeho údržbu	Praktické předvedení
c) Zhodnotit kvalitu zpracování půdy (urovnění pozemku a rozdrobení hrud, hloubka zpracování)	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Uvést výhody sdružování pracovních operací při zpracování půdy a příklady řešení kombinovaných mechanizačních prostředků pro tyto účely	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Hnojení a ochrana rostlin

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit význam hlavních živin pro růst a vývoj rostlin, uvést druhy hnojiv a charakterizovat je	Ústní ověření
b) Určit významné choroby a škůdce polních plodin, charakterizovat principy integrované ochrany rostlin	Ústní ověření
c) Zapojit rozmetadlo organických hnojiv k traktoru, provést jeho kontrolu a denní údržbu	Praktické předvedení
d) Popsat základní pravidla pro zacházení s chemickými látkami a příslušná pravidla bezpečnosti a hygieny práce	Ústní ověření
e) Přestavět stroj do přepravní polohy a předvést přejezd na pracovní místo, nastavit požadované dávkování a připravit rozmetadlo k práci	Praktické předvedení
f) Naložit organické hnojivo na rozmetadlo a provést jeho rozmetání, ošetřit stroje po skončení práce	Praktické předvedení
g) Připojit rozmetadlo průmyslových hnojiv k traktoru, provést jeho kontrolu a denní údržbu	Praktické předvedení
h) Nastavit požadované dávkování na rozmetadle a předvést rozmetání určeného průmyslového hnojiva	Praktické předvedení
i) Popsat činnost strojů pro chemickou ochranu rostlin a předvést seřízení a obsluhu postřikovače	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Setí a sázení zemědělských plodin

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Určit semena základních zemědělských plodin ze skupin obilniny, olejniny, luskoviny	Praktické předvedení
b) Připojit secí nebo sázecí stroj, popř. kombinaci pro zadanou plodinu	Praktické předvedení
c) Přestavět stroj do přepravní polohy a přejet na pozemek, přestavět stroj do pracovní polohy, naplnit zásobník osivem nebo sadbou, nastavit požadovaný výsevek nebo nastavit sazeč na výsadbu	Praktické předvedení
d) Předvést setí nebo sázení zadané plodiny, ošetřit stroj po skončení práce a přestavět ho do přepravní polohy	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ošetřování rostlin během vegetace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Určit vývojovou fázi minimálně dvou zemědělských plodin	Praktické předvedení
b) Určit zadané jednoděložné a dvouděložné plevely	Praktické předvedení
c) Předvést ošetření porostu za vegetace	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Sklizeň, konzervace a posklizňová úprava zemědělských plodin

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat technologii sklizně, posklizňové úpravy a skladování obilnin nebo olejnin (včetně použité mechanizace)	Ústní ověření
b) Popsat technologii sklizně a uskladnění okopanin	Ústní ověření
c) Popsat technologii sklizně, konzervace a uskladnění píce a krmných plodin (včetně používané mechanizace)	Ústní ověření
d) Zapřáhnout sklizňový stroj v agregaci s traktorem	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Využívání navigačních systémů při pěstování zemědělských plodin

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat možnosti využití automatizace při pěstování zemědělských plodin v rámci precizního zemědělství	Ústní ověření
b) Vysvětlit význam navádění strojů pomocí navigace	Ústní ověření
c) Vysvětlit význam jednotlivých ikon naváděcího systému	Ústní ověření
d) Provést na stroji nastavení navigace k požadované pracovní operaci při pěstování zemědělských plodin	Praktické předvedení
e) Předvést jízdu s navigací na pozemku, uložit data k jízdám na pozemku	Praktické předvedení
f) Popsat využití získaných dat z pracovní operace a dalších dat pro práci traktoristy	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce

Uchazečem o zkoušku může být každá fyzická osoba starší 18 let, která získala alespoň základy vzdělání, nebo účastník rekvalifikace podle zákona č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti.

Uchazeč o zkoušku musí být dále držitelem platných dokladů:

- řidičský průkaz skupiny T

Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP – <https://www.nsp.cz/jednotka-prace/pestitel-zakladnich-plodiu#zdravotni-zpusobilost>)

Autorizovaná osoba zároveň s odesláním pozvánky ke zkoušce písemnou formou sdělí, kde a jakým způsobem se uchazeč může informovat o svých povinnostech a průběhu zkoušky a které doklady/dokumenty musí uchazeč předložit bezprostředně před započítáním zkoušky.

2. Průběh zkoušky

Před zahájením zkoušky uchazeč předloží zkoušejícímu průkaz totožnosti a případně další dokumenty opravňující k připuštění ke zkoušce uvedené v části 1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce.

Bezprostředně před zahájením zkoušky autorizovaná osoba seznámí uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s jeho právy a povinnostmi v rámci zkoušky podle zákona č. 179/2006 Sb. a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž autorizovaná osoba vyhotoví a uchazeč podepíše písemný záznam.

Zkoušející uzná, a tedy nemusí ověřovat, ty odborné způsobilosti, které byly již dříve u uchazeče ověřeny v rámci zkoušky z jiné profesní kvalifikace (nutno doložit osvědčením o získání profesní kvalifikace), a které jsou shodné svým rozsahem i obsahem. Rozsah a obsah odborné způsobilosti určují její jednotlivá kritéria a pokyny k provedení zkoušky popsané v hodnoticím standardu. Zkoušející tyto odborné způsobilosti neuzná jako již ověřené, pokud by tím nebylo zajištěno řádné ověření ostatních požadavků stanovených tímto hodnoticím standardem (například při nutnosti dodržení technologických postupů a časové souslednosti různých činností).

Zkouška se koná v českém jazyce.

Zkouška je veřejná. Praktická část zkoušky a praktická zkouška není veřejná v případech, kdy to je nutné z hygienických důvodů nebo z důvodu ochrany zdraví a bezpečnosti práce.

Autorizovaná osoba bude ověřovat odborné způsobilosti uvedené v této profesní kvalifikaci na minimálně dvou skupinách zemědělských plodin. Pro účely ověřování byly stanoveny tyto skupiny zemědělských plodin: obilniny, olejniny, okopaniny, píce.

Při ověřování odborných způsobilostí formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů a dodržování zásad správné zemědělské praxe. Přitom je nutné posuzovat nejen dosažený výsledek, ale i samostatnost při rozhodování o nejvhodnějším postupu řešení zadaného úkolu podle daných podmínek. Je třeba zadávat uchazečům komplexní úkoly, které umožní ověření několika kritérií v rámci jedné i více odborných způsobilostí.

U odborné způsobilosti **Zemědělská doprava, údržba a drobné opravy zemědělské mechanizace** v kritériu hodnocení d) budou požadované práce provedeny u jednoho z uvedených mechanizačních prostředků s navigačními systémy: traktor, samojízdný stroj, mechanizační prostředek pro zpracování půdy, rozmetadlo, secí nebo sázecí stroj. U odborné způsobilosti **Hnojení a ochrana rostlin** v kritériu i) nebude uchazeč pracovat s přípravky na ochranu rostlin, bude předvádět obsluhu postřikovače s vodou nebo s použitím náhradního roztoku. U odborné způsobilosti **Setí a sázení zemědělských plodin** v kritériu a) uchazeč určí 10 semen zemědělských plodin z výše uvedených skupin.

U odborné způsobilosti **Ošetřování rostlin během vegetace** v kritériu b) uchazeč určí 15 zadaných plevelů z následujícího sortimentu: pýr plazivý, chundelka metlice, ježatka kuří noha, svízel přitula, kokoška pastuší tobolka, penízek rolní, pomněnka rolní, hluchavka objímavá, popenec břečťanolistý, heřmánkovec nevonný, chrpa polní, kapustka obecná, pcháč oset, smetanka lékařská, kopretina bílá, pětour malolobý, ptačinec žabinec, violka rolní, pohanka svačcovitá, šťovík tupolistý, merlík bílý.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby je oprávněn předčasně ukončit zkoušku, pokud

vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede autorizovaná osoba do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou odbornou způsobilost a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky.

Výsledné hodnocení pro danou odbornou způsobilost musí znít:

- „splnil“, nebo
- „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé odborné způsobilosti.

Výsledné hodnocení zkoušky zní buď:

- „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny odborné způsobilosti, nebo
- „nevyhověl“, pokud uchazeč některou odbornou způsobilost nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí autorizovaná osoba vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jedním zkoušejícím, který musí být přítomen u zkoušky po celou dobu jejího trvání.

Zkoušející je povinen provádět ověřování odborných způsobilostí při zkoušce přesně podle všech ustanovení tohoto hodnoticího standardu.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v zemědělském oboru vzdělání a střední vzdělání s maturitní zkouškou, řidičské oprávnění skupiny T a nejméně 5 let odborné praxe v oblasti pěstování zemědělských plodin nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti zemědělství.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v zemědělském oboru, řidičské oprávnění skupiny T a nejméně 5 let odborné praxe v oblasti pěstování zemědělských plodin nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti zemědělství.
- c) Vyšší odborné vzdělání v oblasti zemědělství, řidičské oprávnění skupiny T a nejméně 5 let odborné praxe v oblasti pěstování zemědělských plodin nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti zemědělství.
- d) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na zemědělství, řidičské oprávnění skupiny T a nejméně 5 let odborné praxe v oblasti pěstování zemědělských plodin nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti zemědělství.
- e) Profesionální kvalifikace pěstitel/pěstitelka zemědělských plodin – traktorista/traktoristka (41-043-H) a střední vzdělání s maturitní zkouškou, řidičské oprávnění skupiny T a nejméně 5 let odborné praxe v oblasti pěstování zemědělských plodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost a praxi v povolání autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti a praxe v povolání v souladu s hodnotícím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo zemědělství, www.eagri.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Zemědělský subjekt s pozemky zaměřenými na pěstování polních plodin
- Zkušební místnost se stolem a židlemi
- Vzorky semen zemědělských plodin, plevelů, zemědělské plodiny v různých vývojových stádiích
- Vzorky průmyslových a organických hnojiv
- Zemědělská technika odpovídající současným technologiím pěstování polních plodin: traktory, samojízdné stroje, mechanizační prostředky pro zpracování půdy, rozmetadla, postřikovače, mechanizační prostředky pro setí a sázení, mechanizační prostředky pro sklizeň, zařízení pro posklizňovou úpravu
- Podklady pro evidenci příjmu a výdeje komodit, evidenci chemických látek, osiva, spotřeby pohonných hmot
- Dílna splňující podmínky pro opravy techniky s elektrickou přípojkou a možností přístupu ke stroji zespodu: pracovní stůl (ponk) se svěrákem, dílenské montážní nářadí, nářadí pro práci s elektrickou soustavou strojů, nářadí pro práci s tlakovým vzduchem, mazací lis, provozní kapaliny pro doplnění

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda).

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s požadavky BOZP a PO a s právy a povinnostmi uchazeče v rámci zkoušky podle zákona č. 179/2006 Sb.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přípravu a přestávky) je 8 až 10 hodin (hodinou se rozumí 60 minut).

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravil Národní pedagogický institut ČR ve spolupráci s Národní radou pro kvalifikace, Ministerstvem práce a sociálních věcí, Ministerstvem zemědělství a odborníky z praxe z těchto subjektů:

- Výzkumný a šlechtitelský ústav ovocnářský Holovousy s. r. o.
- Školní statek Humpolec
- Masarykova střední škola zemědělská a Vyšší odborná škola, Opava, příspěvková organizace
- AGRONEA EKO s. r. o.

Hodnoticí standard profesní kvalifikace schválilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR.